

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ออปชั่น เป็นเครื่องมือการลงทุนที่ได้รับความนิยมในทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง ประโยชน์ของออปชั่น นอกจากสร้างผลตอบแทนให้ผู้ลงทุนแล้ว ยังช่วยให้ผู้ลงทุนบริหารความเสี่ยงจากความผันผวนของสินค้าอ้างอิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศไทย ตลาดตราสารอนุพันธ์ ประเภทออปชั่นได้เปิดซื้อขายเป็นครั้งแรกโดยอ้างอิงกับดัชนีกลุ่ม 50 หลักทรัพย์ หรือ SET 50 โดยใช้ชื่อว่า SET50 Index Options เปิดซื้อขายครั้งแรกเมื่อ 29 ตุลาคม 2550 ถือเป็นการพัฒนาการที่สำคัญของตลาดอนุพันธ์แห่งประเทศไทย ซึ่งถือเป็นการเพิ่มความหลากหลายในสินค้า เพิ่มทางเลือก และโอกาสรับผลตอบแทนของผู้ลงทุน

ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาการศึกษานี้ควรทราบถึงความเป็นมาและลักษณะของตราสารอนุพันธ์ประเภทออปชั่น

วิวัฒนาการของตราสารอนุพันธ์

ตามประวัติศาสตร์ที่มนุษย์เริ่มทำการค้าขายระหว่างกัน มีหลักฐานย้อนไปกว่ามีการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า แบบ Forward contract ซึ่งเป็นตราสารอนุพันธ์ประเภทหนึ่ง บทบาทของตราสารอนุพันธ์ที่ชัดเจนอาจดูได้จากยุคคดงดอกทิวลิป (Tulipmania) ในช่วงปี ค.ศ. 1630 ซึ่งเป็นยุคที่ประชาชนในยุโรปและอังกฤษหลงใหลในความสวยงามของดอกทิวลิปและมีการเพาะพันธุ์สีต่างๆ จนเกิดเป็นความต้องการดอกทิวลิปเป็นอย่างมาก การซื้อขาย Options ของดอกทิวลิปเกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงต้นๆ ปี ค.ศ. 1600 ในเมืองอัมสเตอร์ดัม ของประเทศฮอลแลนด์ ส่วนในประเทศไทย การทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าดอกทิวลิป แบบ Forward contract เกิดขึ้นที่ The Royal Exchange ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1630

ในช่วงเดียวกัน ประเทศญี่ปุ่นเกิดการซื้อขายล่วงหน้า (Futures) ในสินค้าข้าวสารขึ้น ในตลาด The Yodoya Rice Market ขึ้นที่เมืองโอซาก้า ความเป็นมาเกิดจากเจ้าของที่นาที่ให้เช่าที่ดินทำนา และจะเก็บค่าเช่าจากผลผลิตข้าวบางส่วนที่ชาวนาผลิตได้ พบว่าสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอากาศ น้ำ และอื่น ๆ นั้น มักจะเกิดความผันผวน ดังนั้นในแต่ละปีเจ้าของที่นาจะพยากรณ์ว่าจะได้ผลผลิตข้าวเท่าใด และจะไปตกลงกับพ่อค้าข้าว โดยขายล่วงหน้าผลผลิตข้าวนี้ให้แก่พ่อค้า

เอกสารสัญญาซื้อขายนี้ถูกเรียกว่า Rice tickets ซึ่งเป็นลักษณะเกี่ยวกับสัญญา Futures ในปัจจุบันนั่นเอง

จนถึงปี ค.ศ. 1848 มีการก่อตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าขึ้นในเมือง ชิคาโก สหรัฐอเมริกา ในชื่อ The Chicago Board of Trade (CBOT) เพื่อเป็นศูนย์กลางให้ผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าเกษตรได้พบกัน ในช่วงแรกๆ ตลาด CBOT ยังเป็นการซื้อขายในลักษณะส่งมอบทันที (Spot) การซื้อขายล่วงหน้าแบบ Forward Contract ได้เกิดขึ้นครั้งแรก ในวันที่ 13 มีนาคม ค.ศ. 1851 โดยการเป็นการตกลงซื้อขายข้าวโพด จำนวน 3,000 บุงเซล ส่งมอบกันในเดือนมิถุนายน ของปีเดียวกัน หลังจากนั้นการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าก็แพร่หลายขึ้น และเริ่มมีการกำหนดมาตรฐานของสัญญาซื้อขาย ทั้งในด้านคุณภาพ ปริมาณ เวลา และสถานที่การส่งมอบสินค้า ซึ่งเป็นที่มาของการพัฒนาตราสารในลักษณะของ Futures จนถึงช่วงทศวรรษ 1860 ตราสารอนุพันธ์แบบ Options ของสินค้าเกษตร และหุ้นจึงถูกนำมาซื้อขายในตลาดของสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้เกิดขึ้นอีกหลายตลาด สมาคมนายหน้าซื้อขาย Options (The Put and Call Brokers and Dealers Association) ถูกจัดตั้งขึ้นในช่วงต้นๆ ของ ค.ศ. 1900 การซื้อขายตราสารอนุพันธ์มีการขยายตัวไปเกี่ยวข้องกับอัตราแลกเปลี่ยนในตลาดการเงินระหว่างประเทศ ในปี ค.ศ. 1972 ตลาด Chicago Mercantile Exchange (CME) ได้จัดตั้งแผนก International Monetary Market (IMM) เพื่อดำเนินการอำนวยความสะดวกในการซื้อขาย Currency Futures นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้ง The Chicago Board Options Exchange (CBOE) เพื่อจัดระเบียบในการซื้อขาย Options ในปี ค.ศ. 1973

การพัฒนาการซื้อขายตราสารอนุพันธ์ยังเกิดขึ้นไม่หยุดยั้ง เกิดตราสารอนุพันธ์ใหม่ๆ ขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้คณิตศาสตร์ขั้นสูงเข้ามาช่วยสร้างแบบจำลองในการกำหนดราคาจึงนับได้ว่าเป็นยุคของ The modern derivatives trading ที่ทำการซื้อขายกันในปัจจุบันกันอย่างแท้จริง ตลาดตราสารอนุพันธ์สามารถแบ่งออกได้ทั้งตลาดที่เป็นทางการ (Organized and Centralized Exchange) ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการซื้อขาย Futures และ Options เป็นหลัก และตลาด OTC (Over – the – counter) ซึ่งผู้ซื้อ ผู้ขาย ทำการตกลงเจรจาซื้อขายตราสารกันเอง ไม่ต้องผ่านตลาดที่ตั้งเป็นองค์กรสื่อกลาง ตลาดตราสารอนุพันธ์ทั้ง 2 ประเภทมีการขยายตัวทั้งปริมาณและมูลค่าการซื้อขายอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูล มูลค่าตลาดตราสารอนุพันธ์ทั่วโลก นับตั้งแต่ปี 1989 ถึงปี 1999 สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1 มูลค่าตลาดของตราสารอนุพันธ์บางประเภทของโลก

หน่วย: พันล้านดอลลาร์ สรอ.

ลักษณะตลาด	1986	1990	1995	1999
ตลาดที่เป็นทางการ	583	2,292	9,189	13,501
Interest rate futures	370	1,454	5,863	7,897
Interest rate options	146	600	2,742	3,755
Currency futures	10	16	38	37
Currency options	39	56	43	22
Stock index futures	15	70	172	333
Stock index options	3	96	329	1,457
ตลาด OTC	500	3,450	17,713	58,265
Interest rate swaps	400	2,312	12,811	44,732
Currency swaps	100	578	1,197	3,660
Caps,Collars,Floors,Swaptions	-	561	3,705	9,873
รวม	1,083	5,742	26,902	71,766

ที่มา : Jorion, P., Value at Risk : The New Benchmark for Managing Financial Risk , Second Edition ,The McGraw – Hill Companies , Inc., 2000, P.14

จากข้อมูลในตารางที่ 1.1 จะเห็นได้ว่า มูลค่าซื้อขายตราสารอนุพันธ์ในตลาดโลกเติบโตจาก 1,083 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1986 เป็นประมาณ 72,000 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1997 ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า มูลค่าการซื้อขายตราสารอนุพันธ์ในตลาด OTC ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่เร็วกว่าตลาดซื้อขายล่วงหน้าที่เป็นทางการอย่างมาก

บทบาทของตลาดอนุพันธ์

ตลาดอนุพันธ์มีบทบาทสำคัญในการสร้างเสถียรภาพในตลาดการเงินและระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากอนุพันธ์สามารถ นำมาใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนหรือผู้ประกอบการต้องเผชิญได้อย่างมีประสิทธิภาพ อนุพันธ์สามารถอ้างอิงกับราคา หรือดัชนีราคาของสินค้า หรือสินทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวม ไม่ว่าจะเป็น ดัชนีราคาหลักทรัพย์ อัตราดอกเบี้ย ราคาพันธบัตร อัตราแลกเปลี่ยน ราคาน้ำมัน ราคาทองคำ ราคาสินค้าเกษตร เป็นต้น ด้วยความหลากหลายของสินทรัพย์อ้างอิงนี้ ทำให้อนุพันธ์สามารถบริหารจัดการกับปัจจัยความเสี่ยงต่าง ๆ ได้อย่างคล่องตัว เช่น ในภาคการผลิต ผู้ผลิตสามารถใช้อนุพันธ์ที่อ้างอิงกับสินค้าต่าง ๆ ในการควบคุมราคาต้นทุนสินค้าทั้งทางด้านต้นทุนราคาวัตถุดิบและต้นทุนด้านการผลิต สามารถใช้

ควบคุมราคาจัดจำหน่ายสินค้ารวมถึงสามารถควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ภายนอก เช่น ควบคุมราคาอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

ในภาคการเงินก็เช่นกัน ผู้ลงทุนหรือผู้ที่ประกอบธุรกิจในตลาดทุนที่ต้องเผชิญความเสี่ยงไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน และความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ การใช้อุปกรณ์ทางการเงินนี้ ช่วยให้ผู้ลงทุน และผู้ที่ประกอบธุรกิจในตลาดทุน สามารถบริหารความเสี่ยงดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประโยชน์ของตลาดอนุพันธ์อีกประการหนึ่ง คือ เป็นเครื่องมือที่เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการลงทุน อนุพันธ์ทางการเงินนั้นสามารถนำมาซื้อขายเพื่อทำกำไรจากการเปลี่ยนแปลงของราคา หรือทำกำไรจากทิศทางการขึ้นลงของตัวแปรทางการเงินต่าง ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นดัชนีราคาหลักทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยหรืออัตราแลกเปลี่ยน ยิ่งไปกว่านั้น อนุพันธ์ยังมีจุดเด่นที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือประกอบกลยุทธ์จัดการการลงทุนในแบบที่หลากหลายและคล่องตัว ช่วยให้การบริหารจัดการการลงทุนบรรลุวัตถุประสงค์ดังที่วางไว้ซึ่งตราสารอนุพันธ์ เป็นตราสารที่โดยตัวเองไม่มีมูลค่า เกิดมูลค่าขึ้นได้โดยการไปเชื่อมโยงกับมูลค่าของทรัพย์สินมูลฐาน ตราสารอนุพันธ์ สามารถทำกำไรได้ไม่จำกัดและใช้ในการป้องกันความเสี่ยง จากคุณสมบัติดังกล่าวตราสารอนุพันธ์จึงเป็นที่นิยมและยอมรับ ในตลาดการเงินทั่วโลก

ปัจจุบันตลาดอนุพันธ์สหรัฐอเมริกาเป็นศูนย์กลางและต้นแบบของตลาดอนุพันธ์ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงกับดัชนีต่างๆ และยังมีการพัฒนาตราสารอนุพันธ์ชนิดใหม่ขึ้นมาเรื่อยๆ เพื่อเพิ่มทางเลือกแก่นักลงทุน

ทางตลาดอนุพันธ์ในเอเชียมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับตลาดตราสารทุนพบว่ามูลค่าการซื้อขายอนุพันธ์ในเกาหลีและสิงคโปร์สูงกว่าการซื้อขายตราสารทุนถึง 35 เท่า และ 10 เท่าตามลำดับ ได้รับความร่วมมือระหว่างตลาดอนุพันธ์ชั้นนำในอเมริกากับตลาดหลักทรัพย์ในเอเชีย โดย Singapore Exchange (SGX) กับ Chicago Board of Trade (CBOT) ร่วมจัดตั้งตลาดอนุพันธ์แห่งใหม่คือ Joint Asian Derivatives Exchange (JADE) เปิดให้ซื้อขายตราสารอนุพันธ์ที่อ้างอิงกับสินค้าประเภท commodity เพื่อให้ดำเนินการค้าในสินทรัพย์อ้างอิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถคาดการณ์ทิศทางของราคาและความต้องการของสินค้าอ้างอิงชนิดนั้นได้ ด้านตลาดหลักทรัพย์โอซาก้าก็ได้มีความร่วมมือกับ Eurex ซึ่งเป็นตลาดอนุพันธ์ชั้นนำในยุโรป มีแผนเปิดให้มีการซื้อขาย Nikkei 225 index futures ในปี 2550 เปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนเข้าถึงตลาดได้โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา โดยเอื้อให้ผู้ลงทุนทั้งในญี่ปุ่นและต่างประเทศสามารถซื้อขายตราสารนั้นนอกเวลาการซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์โอซาก้า และยังเป็นอีกช่องทางที่จะช่วยให้ตลาดหลักทรัพย์โอซาก้าสามารถเพิ่มปริมาณธุรกรรมการซื้อขายสัญญาดังกล่าวเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ตราสารอนุพันธ์ในประเทศไทยได้มีการดำเนินการมาเป็นระยะเวลานานแล้ว โดยเป็นไปในลักษณะของการตกลงระหว่างคู่สัญญาด้วยกันเอง ซึ่งมักเป็นการตกลงของธนาคารพาณิชย์กับผู้ประกอบการที่ต้องการป้องกันความเสี่ยงซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน จากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ธุรกิจเหล่านี้จึงมักจำกัดอยู่ภายในกลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีธนาคารแห่งประเทศไทยกำกับดูแลกิจกรรม ที่ธนาคารพาณิชย์เสนอบริการด้านอนุพันธ์

ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 ผ่านการเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและมีผลบังคับใช้แล้ว ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักของตลาดทุนไทย ได้จัดตั้ง บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) หรือ Thailand Futures Exchange (TFEX) ขึ้นเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2547 โดยมีเงินทุนประกอบการเริ่มต้นที่ 100 ล้านบาท เพื่อดำเนินการเป็นศูนย์กลางการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรืออนุพันธ์ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว โดยตลาดอนุพันธ์ได้รับใบอนุญาตประกอบการ เป็นศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2548 โดยในวันที่ 28 เมษายน 2549 ได้เปิดดำเนินการซื้อขาย SET50 Index Futures เป็นสินค้าตัวแรก และในวันที่ 29 ตุลาคม 2550 ได้เปิดดำเนินการซื้อขาย SET50 Index Option ซึ่งเป็นตราสารในการศึกษาครั้งนี้

ตารางที่ 1.2 แสดงรายการปริมาณการซื้อขาย มูลค่าการซื้อขาย และสถานะคงค้าง ของออพชั่น ตั้งแต่ปี 2550 - ปี 2553

ปี 2550 - 2553		2550 (เริ่ม 29 ต.ค. 50)	2551	2552	2553
ปริมาณ (สัญญา)					
	Options	8,646	45,684	95,504	107,317
	- Call Options	5,626	21,229	47,218	55,166
	- Put Options	3,020	24,455	48,286	52,151
มูลค่าการซื้อขาย (ล้านบาท)					
	Options	32.54	204.11	245.35	272.19
	- Call Options	20.25	81.14	123.85	152.62
	- Put Options	12.28	122.96	121.51	119.57
สถานะคงค้าง					
	Options	181	473	302	797
	- Call Options	118	204	145	364
	- Put Options	63	269	157	433
จำนวนรายการ					
	Options	4,416	24,485	46,477	53,857
	- Call Options	3,018	11,388	22,334	27,516
	- Put Options	1,398	13,097	24,143	26,341

*มูลค่า = [ราคา * (ตัวคูณดัชนี หรือ ขนาดของสัญญา) * ปริมาณการซื้อขาย],
 ราคาออพชั่น = พรีเมียมที่มา: Statistical Highlight of Thailand Futures Exchange ปี 2553

All rights reserved

จากตารางที่ 1.2 ปริมาณตราสารอนุพันธ์ประเภทออปชั่นได้รับความนิยมมากขึ้น โดยการซื้อขายปี 2551 เต็มปี มีปริมาณซื้อขาย 45,684 สัญญา ในปี 2552 มีปริมาณสัญญา 95,504 สัญญา และในปี 2553 มีจำนวน 107,317 สัญญา หรือมีปริมาณซื้อขายเพิ่มขึ้น 2.35 เท่าจากปี 2551 ตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าการประโยชน์ของการลงทุนในตราสารอนุพันธ์ประเภทออปชั่น คือช่วยบริหารความเสี่ยงจากการลงทุนได้ สร้างผลตอบแทนได้ไม่จำกัด และในทางตรงกันข้ามการลงทุนออปชั่นถ้าคาดการณ์ผิด อาจเกิดการขาดทุนได้ไม่จำกัดเช่นกัน ดังนั้นผู้ลงทุนควรมีความเข้าใจในการลงทุนในตราสารอนุพันธ์ประเภทออปชั่น การพยากรณ์หรือประเมินราคาของออปชั่นจึงมีบทบาทต่อการตัดสินใจและกำหนดกลยุทธ์ในการลงทุน

ในการศึกษานี้ ในตลาดอนุพันธ์แห่งประเทศไทย ในปัจจุบันมีสินค้าประเภทออปชั่น เพียงอย่างเดียวคือ SET 50 Index Options โดยอ้างอิงกับ ดัชนีกลุ่ม 50 หลักทรัพย์ ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือ SET50 เป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2550 และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นผู้คัดเลือกหุ้นสามัญ 50 ตัวมาเป็นองค์ประกอบของดัชนี SET50 โดยหุ้นที่ถูกคัดเลือกจะต้องมีมูลค่าตามราคาตลาด (Market Capitalization) และสภาพคล่องที่สูงอย่างสม่ำเสมอ

โดยหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหุ้นมาเป็นองค์ประกอบของดัชนี SET50 สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 หลักสำคัญ ได้แก่

1. **มูลค่าหลักทรัพย์** ต้องเป็นหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน และเป็นหุ้นที่มีมูลค่าหลักทรัพย์สูงสุด 200 อันดับแรกตามราคาตลาดโดยเฉลี่ยต่อวันย้อนหลัง 12 เดือน

2. **สภาพคล่อง** มูลค่าการซื้อขายบนกระดานหลักสูงกว่า 50% ของมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อหุ้นของหลักทรัพย์ในเดือนเดียวกัน (ไม่รวมมูลค่าการซื้อขายในกระดานต่างประเทศ) เป็นเวลาต่อเนื่องไม่ต่ำกว่า 9 เดือน (หรือไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ในกรณีสำหรับหุ้นที่เพิ่งเข้ามาซื้อขายน้อยกว่า 12 เดือน แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่า 6 เดือน)

3. **การกระจายหุ้น** ต้องมีผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free-float) เป็นสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพยากรณ์ราคาสิทธิอ้างอิงกับดัชนีกลุ่ม 50 หลักทรัพย์ โดยแบบจำลองแบล็คและโชลส์ และวิธี Cointegration

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนและผู้สนใจ การประเมินมูลค่าของ SET50 Index Options

1.3.2 ประโยชน์ต่อผู้ลงทุนและผู้สนใจลงทุน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจในการลงทุนใน SET50 Index Options ทำให้สามารถวางแผนการลงทุนได้ดียิ่งขึ้น

1.4 แผนการดำเนินการขอขเขตการศึกษา

การพยากรณ์ราคาของ SET50 Index Options โดยแบบจำลองแบล็กและโชลส์จะทำการศึกษาใน SET50 Index Options ที่ทำการซื้อขายในตลาดตราสารอนุพันธ์แห่งประเทศไทย ที่มีการซื้อขายในวันที่ 1 ตุลาคม 2553 ถึง 29 ธันวาคม 2553 โดยเลือกสถานะที่อ้างอิงกับ ดัชนีกลุ่ม 50 หลักทรัพย์ (SET50) ในช่วงสิทธิซื้อและสิทธิขายที่ 660 ถึง 740 เนื่องจากช่วงเวลาที่ทำการศึกษาดัชนีกลุ่ม 50 หลักทรัพย์ (SET50) ปิด อยู่ที่ต่ำสุด 666.06 จุด และสูงสุดอยู่ที่ 733.22 จุด

1.5 นิยามศัพท์

American type คือ ลักษณะของออปชั่นที่ผู้ถือออปชั่นนี้สามารถใช้สิทธิเพื่อแลกซื้อหุ้นสามัญ ณ เวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้ก่อนถึงวันหมดอายุการใช้สิทธิ

At-the-money คือ ช่วงที่ราคาหุ้นสามัญมีค่าเท่ากับราคาใช้สิทธิ ดังนั้นการถือออปชั่นทั้งพุทออปชั่นและคอลลออปชั่น ทำการใช้สิทธิจะมีผลเช่นเดียวกับการเข้าไปซื้อขายในตลาดโดยตรง

Call Option คือ สัญญาที่ให้สิทธิแก่ผู้ซื้อออปชั่นในการซื้อสินทรัพย์อ้างอิงจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งตามจำนวน ราคา และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

European type คือ ลักษณะของออปชั่นที่ผู้ถือออปชั่นนี้สามารถใช้สิทธิเพื่อแลกซื้อหุ้นสามัญได้ในวันหมดอายุการใช้สิทธิ

Exercise price หรือ ราคาใช้สิทธิ คือ ราคาที่กำหนดขึ้นเมื่อมีการออกออปชั่นเพื่อที่จะให้ผู้ถือออปชั่นแลกซื้อหุ้นสามัญของบริษัทตามราคาที่กำหนดนี้

Expiration date หรือ วันหมดอายุการใช้สิทธิ คือ วันครบกำหนดและเป็นวันสุดท้ายที่สามารถใช้สิทธิตามแบบของออปชั่นที่ผู้ถือมีอยู่เพื่อแลกซื้อหรือขายหุ้นสามัญของบริษัทได้ วันหมดอายุการใช้สิทธิจะถูกกำหนดเมื่อเริ่มออกออปชั่น

In-the-money คือ ช่วงที่ผู้ถือออปชั่นจะสามารถทำกำไรได้ถ้าเขาทำการใช้สิทธิ เช่น กรณีของคอลลออปชั่นการ in-the-money จะเกิดขึ้นในช่วงที่ราคาหุ้นสามัญสูงกว่าราคาใช้สิทธิ ส่วนกรณีของพุทออปชั่นการ in-the-money จะเกิดขึ้นในช่วงที่ราคาหุ้นสามัญต่ำกว่าราคาใช้สิทธิ

Intrinsic value หรือ มูลค่าที่แท้จริง คือ มูลค่าที่ได้จากผลต่างระหว่างราคาหุ้นสามัญกับราคาใช้สิทธิ การหามูลค่าที่แท้จริงก็เพื่อทราบถึงราคาอปชันที่เป็นไปได้ที่มีค่าต่ำสุด ที่เมื่อออพชันนั้นอยู่ในช่วง in-the-money

Out-of-the-money คือ ช่วงที่ผู้ถือออพชันจะขาดทุนถ้าเขาทำการใช้สิทธิ เช่นกรณีของคอลออปชันการ out-of-the-money จะเกิดขึ้นในช่วงที่ราคาหุ้นสามัญต่ำกว่าราคาใช้สิทธิ ส่วนกรณีของพุดออปชันการ out-of-the-money จะเกิดขึ้นในช่วงที่ราคาหุ้นสามัญสูงกว่าราคาใช้สิทธิ

Put Option สัญญาที่ให้สิทธิแก่คู่สัญญาที่เป็นผู้ซื้อออพชันในการขายสินทรัพย์อ้างอิงให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งตามจำนวน ราคา และ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

ความผันผวน (Volatility) เครื่องมือวัดระดับของการเคลื่อนไหวของราคาในช่วงเวลาหนึ่งว่าระดับราคามีการเคลื่อนไหวขึ้นลงมากน้อยเพียงใด

ตราสารอนุพันธ์ (Derivatives) สัญญาหรือเครื่องมือทางการเงินที่มูลค่าของสัญญาขึ้นอยู่กับมูลค่าของสินค้าอ้างอิง ตราสารอนุพันธ์แบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น ออปชัน (Options) สวอป (Swap) ฟอว์เวิร์ด (Forward) และฟิวเจอร์ส (Futures)

สินทรัพย์อ้างอิง (Underlying Asset) หมายถึง สินทรัพย์อ้างอิงของอนุพันธ์ เช่นสินทรัพย์ที่ถูกกำหนดให้มีการซื้อขายภายใต้ข้อกำหนดของสัญญาสิทธิ